

Alles wat leeft is hier welkom

Biologe en tuinontwerpster Lily de Boer tuiniert niet alleen voor het mooie plaatje, maar ook voor ecologisch evenwicht. Zo recyclet ze materialen, verschaalt ze de bloemenweide en plant ze besdragende bomen voor de vogels. Reeën mogen gerust een blaadje mee-eten.

TEKST MIRJAM ENZERINK FOTOGRAFIE GEA LAAR

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
XXXXXXXX XXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX

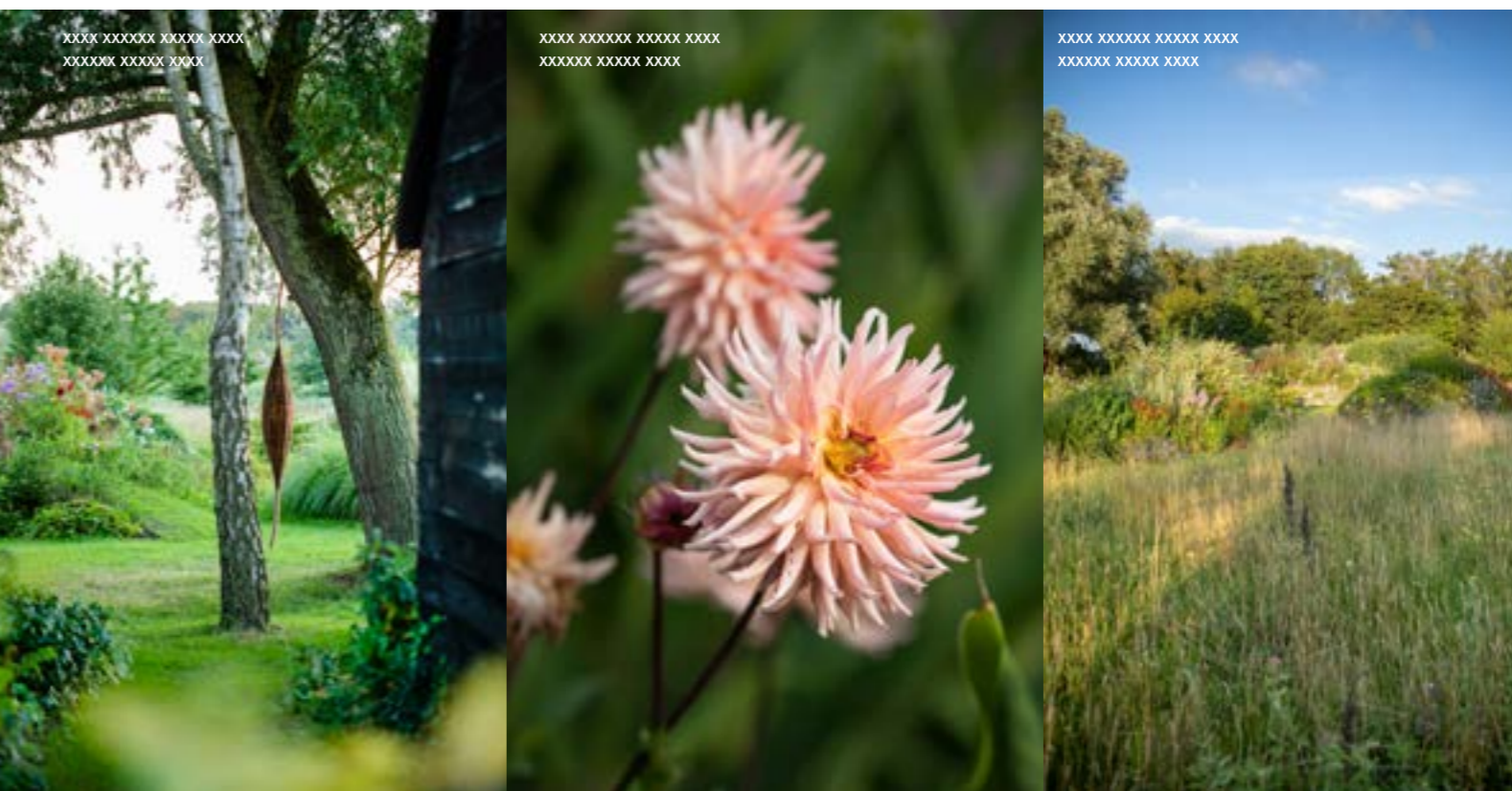

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX

De siergrassen en schermbloemen die overal opkomen zijn welkome gasten

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXX XXXX

d

Drie langgenekte loopeenden waggelen achter elkaar aan 'In de tuin van Dorth'. Behalve voor de gezelligheid houdt Lily ze voor het slakkenvrij houden van haar borders. Daarbij worden de eenden geassisteerd door een toompje 'Red-de-Legkippen'. En door de egels die Lily ophaalde bij de egelopvang. Die keuze vloeit voort uit het ecologische principe dat de biologe en tuinontwerpster hier hanteert. "Ik tuinier niet alleen voor mezelf. Deze tuin maakt deel uit van het landschap, van een heel ecosysteem. Als je je erin verdiept hoe dat werkt, dan begrijp je waarom slakken en insecten hier noodzakelijk zijn; andere dieren zijn er afhankelijk van. Met het gebruik van bijvoorbeeld pesticiden doorbreek je die kringloop. Als je je laat leiden door de angst voor vraat en plagen, verlies je in mijn ogen de verbinding met de natuur." Lily strijkt dan ook over haar hart als de slakken de hosta's perforeren. Of als de reeën van de rozenblaadjes snoepen. "Ik wil een beheerder zijn van de natuur, geen vernietiger."

Siergrassen en schermbloemen

Tien jaar geleden keerde Lily vanuit Haarlem terug naar haar groene roots. In het buurtschap Kring van Dorth in de Achterhoek kocht ze de charmante boerderij De Nieuwe Haar uit 1912. Het was vooral de lap grond waar ze voor viel: een weiland van bijna een hectare. Op dit blanke canvas legde ze in fases een natuurlijke tuin aan. Rondom het huis ontwierp ze cottageachtige, ronde borders, waarin ze opvallende heesters plantte als Choisya's, Indiase meidoorn en parelstruik. Ook koos ze voor bomen met een bijzondere bast, als de papieresdoorn (*Acer griseum*) en Indische sering (*Lagerstroemia 'Natchez'*). "Daartussen heb ik veel vaste planten aangeplant in flamboyante kleuren. Ik combineer ze op bloemkleur, bladvorm en hoogte, maar houd ook rekening met bloeitijd en groeiomstandigheden. Een plant als Monarda of lupine is na de bloei bijvoorbeeld minder fraai. Daar zet ik dan een mooie laatbloeier voor. En overall komen siergrassen en schermbloemen terug. Ik ben dol op hun luchtigheid en gebruik ze om kleuren te versterken of juist af te zwakken." >

XXXX XXXXXX XXXXX
 XXXX XXXXXX XXX XXXX
 XXXXXX XXXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXXX

> **Amfibieënwand**

Bij het ontwikkelen van haar tuin werkte Lily een wensenlijstje af van onder meer een boomgaard, natuurlijke vijver, moes- tuin en bloemenweide. Maar sommige ideeën ontstonden vanuit een lopend project, zoals de bloemenheuvel in het hart van de tuin. Na het uitgraven van de vijver bleef een berg zand over. Ze kwam op het idee om hier een wal van te maken. “Afvoeren kost geld, hergebruik niet. Bovendien zorgt zo’n wal voor volume en deining.” Ook de berg stenen die overbleef na de verbouwing van de boerderij verhuisde naar het weiland. “Ik vond het een uitdaging om op mijn erf zo veel mogelijk te behouden en hergebruiken. Met die stenen heb ik de bloemenheuvel bekleed zodat een insectenmuur ontstond. In de praktijk blijkt het ook een amfibieënwand. Kikkers, padden en zelfs salamanders schuilen tussen de steentjes.” Lily metselde een trapje over de heuvel, zodat ze op de top kan genieten van het uitzicht tussen de bloemen. Aan de vijverzijde stapelde ze een bankje op van omgekeerde betontegels. Naar de randen toe wordt de tuin losser en wilder. Zo zijn er twee kruidenrijke grassenweides die Lily probeert te versralen; ze mest er niet en maait slechts een keer per jaar. In de winter

grazen er schapen, die tegelijkertijd de bodem verticuteren. Inmiddels duiken hier steeds meer inheemse planten en grassen op, waaronder boterbloemen, duizendblad en ratelaar. Die trekken op hun beurt inheemse vlinders, bijen en andere insecten aan. “De biodiversiteit van die plek vind ik belangrijk. Al na twee jaar ontdekte ik daar bijvoorbeeld de gele weidemier. En daar komen heel veel spechten op af.” In het gras plant Lily ook vaste planten die in de tuin te veel woekeren. Zoals prikneuzen, ganzenbloemen, vaste zonnebloemen en haar favoriete kantbloem, Ammi majus. Hier mogen ze zich naar hartenlust uitzaaïen en mengen. Aan de randen plantte Lily, net als in de boomgaard, allerlei vrucht- en fruitbomen. Zo plukt ze hier de aromatische blaadjes van de ‘uiensoepboom’, kiwibessen, pecannoten en Chinese dadels. “Ik wilde geen apart voedselbos aanleggen, maar de eetbare gewassen verweven tussen meer inheemse soorten als de krent. Deels omdat mijn ruimte beperkt is,

Tips voor een duurzame en biodiverse tuin

- “Zoek op Marktplaats naar tweehands materialen en planten. Ik heb er voor de vijver zakken vol met waterpest en fonteinkruid gevonden.”
- “Ik laat elk voorjaar een lading verhakselde houtsnippers komen waarmee ik de borders afdek. Dat voorkomt onkruid en uitdroging, spaart dus water, en ziet er strak uit. Ik werk er paardenmest of wormenmest door voor extra voeding. Ook lava voeg ik regelmatig toe.”
- “Koop gifvrije bloembollen. Ik koop ze zelf online bij sterkebollen.nl en naturalbulbs.nl.”
- “Om de luizen te bestrijden maak ik een extract van een paar tenen verse knoflook, een tak rozemarijn en een halve liter water. Dat spuit ik op het blad.”
- “Probeer verschillende biotopen te creëren in je tuin, met bijvoorbeeld een vijver, een stukje bloemenweide, stapelmuurtjes, besdragende heesters in een houtwal; op die manier lok je veel verschillende dieren naar je tuin.”

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
XXXXXX XXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
XXXXXX XXXXX XXXX

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXXX

maar ook omdat het er mooi, natuurlijk uitziet. Bovendien vind ik het leuk om te experimenteren. De kennis die ik opdoe, zet ik weer in in de tuinen die ik ontwerp voor anderen.”

Zonnestrallen vangen

Dicht bij huis verbouwde Lily een oude varkensschuur tot knus buitenhuisje waar ze tuinworkshops geeft. Verderop betrok ze een ingestorte paardenstal op een bijzondere manier bij de tuin. Ze liet twee muren staan, zodat een knus en windluw terras ontstond. “Vrienden die me een handje hielpen, hadden de stal bijna neergehaald. Voor hen was dit oude meuk, voor mij een kans om op een duurzame manier een erf op te bouwen.” Lily verfde de wanden op het noord-oosten Provençaals blauw. Het is dé spot voor een ontbijt in de ochtend-zon, tussen de ranken van blauwereggen, oranje trompetbloemen en de roos ‘New Dawn’. Aan de andere kant

vangt ze ’s avonds de laatste zonnestralen. Het uitzicht reikt tot ver voorbij haar erfgras.

“Mijn eerste project hier was het aanleggen van een houtsingel rondom het erf. Het was een manier om me deze grote, open plek eigen te maken. Inmiddels heb ik de singel op verschillende plekken weer opengemaakt. Ik wil graag het zicht op de landerijen behouden. En op deze manier kunnen de dieren zo mijn tuin in lopen.”

Ontwaken met de tuinfluiter

Sinds Lily verschillende biotopen creëerde, is de biodiversiteit in haar tuin enorm toegenomen. “Voorheen zaten hier amper vogels, nu barst het ervan. Ik word elke ochtend wakker met het gezang van de tuinfluiter. De middelste bonte specht zit hier, het ijsvogeltje, de zwartkop en zelfs de spotvogel is hier gesignaleerd. En allerlei salamandertjes. De reeën komen hier drinken uit de vijver. Elke dag verwonder ik me weer over het leven dat deze tuin aantrekt. Tegelijkertijd maak ik me als biologe ook zorgen. Het platteland is verworden tot industrieel landschap waar veel te weinig ruimte is voor wild. Ik hoop dat mijn tuin daarin een stapsteen kan zijn.” 🍄

De tuin bezoeken?

Dat kan op de valreep op 29 en 30 juli tijdens het Tuinrondje Gorssel (tuinrondjedorssel.nl) of op afspraak. In haar boerderij heeft Lily twee sfeervolle B&B-kamers. Ze verhuurt ook een sfeervol verbouwde schuur voor kleine feestjes, heisessies, vergaderingen en workshops. Meer informatie, ook over haar ontwerpwerk en tuinworkshops, vind je op indetuinvandorth.nl

5x groenvoer voor vogels

- **Kaardebol** – *Dipsacus fullonum* (zaden)
- **Appelbes** – *Aronia* (bessen)
- **Krentenboom** – *Amelanchier lamarckii* (krenten)
- **Korenbloem** – *Centaurea cyanus* (zaden)
- **Olijfwilg** – *Elaeagnus* (vruchten)

XXXX XXXXXX XXXXX XXXX
 XXXXXX XXXXXX XXXX

